

**Стандарттар жана көрсөтмөлөр
эл аралык аккредитация үчүн
программалары
фармацевтикалык билим берүү
(WFME / AMSE / ESG негизинде)**

**КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АККРЕДИТАЦИЯ ЖАНА РЕЙТИНГ
АГЕНТТИГИ (IAAR)**

«АККРЕДИТЕУ ЖӨНӨ РЕЙТИНГТИҢ
ТӨУЕЛСІЗ АГЕНТТІГІ» КЕМ

НУ «НЕЗАВИСИМОЕ АГЕНТСТВО
АККРЕДИТАЦИИ И РЕЙТИНГА»

INDEPENDENT AGENCY FOR
ACCREDITATION AND RATING

**СТАНДАРТТАР ЖАНА КӨРСӨТМӨЛӨР
эл аралык аккредитация үчүн
программалары
фармацевтикалык билим берүү
(WFME / AMSE / ESG негизинде)
(Кыргыз Республикасы)**

КИРИШ СӨЗ

Бул стандарттар негизги медициналык билим берүүнүн стандарттарына (WFME, 2015, 2020), Европа жогорку билим берүү аймагында сапатты камсыздоо стандарттарына жана көрсөтмөлөрүнө (ESG, 2015) ылайык иштелип чыккан жана статусуна, уюштуруучулук-укуктук формасына, ведомстволук баш ийүүсүнө жана менчик формасына карабастан, негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн билим берүү программаларын баштапкы аккредитациялоо процедурасын даярдоого жана өткөрүүгө талаптарды аныктайт билим берүү уюмдары.

Программаларды эл аралык аккредитациялоо үчүн IAAR стандарттары жана көрсөтмөсү (WFME/AMSE/ESG стандарттарынын негизинде) эки бөлүктөн турат: "Негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн билим берүү программаларын эл аралык аккредитациялоо тартиби" жана "Негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн билим берүү программаларын эл аралык аккредитациялоо стандарттары". Документ негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн билим берүү программаларын эл аралык аккредитациялоо стандарттарынын негизги жоболору боюнча аккредитациялоо тартибин жана жөнгө салуу талаптарын аныктайт.

НЕГИЗГИ МЕДИЦИНАЛЫК ЖАНА ФАРМАЦЕВТИКАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫН ЭЛ АРАЛЫК АККРЕДИТАЦИЯЛОО СТАНДАРТТАРЫ

Стандарттык 1. «МИССИЯСЫ ЖАНА НАТЫЙЖАЛАРЫ»

1.1 Миссиянын аныктамасы

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.1.1 билим берүү программасынын миссиясын аныктоо жана кызыкдар тараптарга жана саламаттыкты сактоо тармагына жеткирүү.

1.1.2 билим берүү программасынын миссиясында саламаттыкты сактоонун жогорку билиминин деңгээлинде Компетенттүү адисти даярдоонун максаттары жана билим берүү стратегиясы чагылдырылып, саламаттыкты сактоонун бардык тажрыйбаларын, административдик медицинаны жана илимий изилдөөлөрдү камтыган ар кандай саламаттыкты сактоо тармагында андан ары карьера жүргүзүү үчүн ылайыктуу негизге ээ; саламаттыкты сактоо секторунун белгиленген талаптарына ылайык адистин ролун жана функцияларын аткарууга жөндөмдүү; аспирантурага даярдалган жана өмүр бою билим алууга милдеттүү.

1.1.3 миссия биомедициналык, клиникалык, фармацевтикалык, жүрүм-турумдук жана коомдук илимдердеги изилдөө жетишкендиктерин, глобалдык ден соолук аспектилерин камтыйт жана эл аралык ден соолуктун негизги көйгөйлөрүн чагылдырат.

1.2 Институционалдык автономия жана академиялык эркиндик

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.2.1 сапатты кепилдөө саясатын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу үчүн институционалдык автономияга ээ болуу, бул үчүн администрация жана окутуучулар жооп беришет, айрыкча билим берүү программасын иштеп чыгуу жана билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон ресурстарды бөлүштүрүү.

1.2.2. билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн кызматкерлерге жана студенттерге академиялык эркиндикти камсыз кылуу жана билим берүү программасын кеңейтпестен, белгилүү бир дисциплиналарды/маселелерди үйрөнүүнү жакшыртуу үчүн жаңы изилдөөлөрдүн натыйжаларын колдонуу.

1.3 Окуу натыйжалары

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.3.1. окутуунун күтүлүүчү натыйжаларын аныктоо окугандар базалык деңгээлдеги билимге, көндүмгө жана кесиптик мамилелерге карата жетишкендиктерге карата окутууну аяктоо боюнча жетишиши керек; саламаттык сактоо тармагынын каалаган тармагындагы келечектеги карьера үчүн тиешелүү негиз; саламаттык сактоо секторундагы келечектеги ролдор; дипломдон кийинки кийинки даярдык; өмүр бою окууга милдеттенмелер; коомдун ден соолугуна болгон муктаждыктар, саламаттык сактоо системасынын муктаждыктары жана социалдык жоопкерчиликти башка аспектилер

1.3.2. студенттердин курсташтарына, окутуучуларга, медициналык кызматкерлерге, бейтаптарга жана алардын туугандарына карата туура жүрүм-турумун камсыз кылуу

1.3.3. билим берүү программасынын күтүлгөн окуу натыйжаларын жарыялоо

1.3.4. бүтүрүү үчүн талап кылынган окуу натыйжаларынын аспирантурада талап кылынгандар менен байланышын аныктоо жана координациялоо

1.3.5. окуп жаткандардын саламаттык сактоонун тиешелүү тармагындагы изилдөөлөргө катышуу мүмкүнчүлүгүн караштыруу

1.3.6. глобалдык ден соолукка байланыштуу окуунун болжолдонгон натыйжаларына көңүл буруңуз

1.4 Миссиянын билдирүүсүнө жана окуу натыйжаларына катышуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.4.1. негизги кызыкдар тараптардын миссиянын билдирүүсүнө жана күтүлүп жаткан окуу натыйжаларына катышуусун камсыз кылуу

1.4.2. камсыз кылуу айтылган миссия жана күтүлгөн окуу натыйжалары башка кызыкдар тараптардын пикирлерине/сунуштарына негизделет

СТАНДАРТ 2. «БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ»

2.1 Билим берүү программасынын модели жана окутуу ыкмалары

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.1.1. окуу программасынын спецификацияларын, анын ичинде болжолдонгон окуу натыйжалары жөнүндө билдирүүнү, модулдук же спираль структурасына негизделген окуу планын, программаны өздөштүрүүдөн алынган квалификацияны аныктоо

2.1.2. окуучуларды окуу процесси үчүн жоопкерчиликти алууга үндөгөн, даярдаган жана колдогон окутуу жана окутуу ыкмаларын колдонуу

2.1.3. билим берүү программасы теңдик принциптерине ылайык ишке ашырылышын камсыз кылуу.

2.1.4. окуучулардын өмүр бою билим алуу жөндөмүн өнүктүрүү

2.2 Илимий метод

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.2.1. окуу программасы боюнча окуучуларга илимий методологиянын принциптерин, анын ичинде аналитикалык жана критикалык ой жүгүртүү ыкмаларын үйрөтүү; саламаттыкты сактоодо жана далилдүү медицинада изилдөө методдору

2.2.2. заманбап илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын билим берүү программасына киргизүү

2.3 Негизги биомедициналык илимдер

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.3.1. окуучулардын илимий билимдерди, түшүнүктөрдү жана методдорду түшүнүүсүн калыптандыруу үчүн клиникалык илимий билимдерди алуу жана практикада колдонуу үчүн негиз болуп саналган негизги биомедициналык илимдердин жетишкендиктерин аныктоо жана билим берүү программасына киргизүү

2.3.2. илимий, технологиялык жана медициналык жана фармацевтикалык өнүгүүлөрдү, коомдун учурдагы жана күтүлүп жаткан муктаждыктарын жана саламаттыкты сактоо тутумун чагылдырган биомедициналык илимдердин жетишкендиктерин эске алуу менен билим берүү программасын өзгөртүү

2.4 Жүрүм-турум, коомдук илимдер жана медициналык / фармацевтикалык этика жана укук

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.4.1. жүрүм-турум илимдеринин, коомдук илимдердин, медициналык/фармацевтикалык этиканын жана юриспруденциянын жетишкендиктерин аныктоо жана билим берүү программасына киргизүү

2.4.2. жүрүм-турум жана коомдук илимдердин, медициналык/фармацевтикалык этиканын жана юриспруденциянын жетишкендиктерин, анын ичинде учурдагы илимий, технологиялык жана медициналык жана фармацевтикалык өнүгүүлөрдү, коомдун учурдагы жана күтүлүп жаткан муктаждыктарын жана саламаттык сактоо тутумдарын эске алуу менен билим берүү программасын өзгөртүү; демографиялык жана маданий контексттин өзгөрүшү

2.5 Клиникалык / фармацевтикалык илимдер жана көндүмдөр

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.5.1. клиникалык/фармацевтикалык илимдин жетишкендиктерин аныктоо жана билим берүү программасына киргизүү, камсыз кылуу аяктагандан кийин окуучулар кесиптик кийинки иш-аракеттерде тиешелүү жоопкерчиликти алуу үчүн жетиштүү билимге, клиникалык жана кесиптик көндүмдөргө ээ болушкан;

2.5.2. камсыз кылуу окуучулар тиешелүү клиникалык/өндүрүштүк шарттарда бейтаптар, тейлөө керектөөчүлөрү менен пландуу байланышта программанын жетиштүү бөлүгүн аткарышат жана ден соолукту чыңдоо жана оорулардын алдын алуу боюнча тажрыйба алышат

2.5.3. негизги клиникалык / профилдик дисциплиналарды изилдөөгө бөлүнгөн убакыттын көлөмүн аныктоо

2.5.4. окуу чөйрөсүнүн жана пациенттердин коопсуздугуна тиешелүү көңүл буруу менен окутууну уюштуруу, анын ичинде клиникалык/өндүрүштүк базалардын шарттарында жүргүзүлүп жаткан окуу иш-аракеттерине байкоо жүргүзүү

2.5.5. илимий, технологиялык, медициналык жана фармацевтикалык өнүгүүлөрдүн жетишкендиктерин, коомдун жана саламаттыкты сактоо тутумунун учурдагы жана күтүлүп жаткан муктаждыктарын эске алуу менен билим берүү программасын өзгөртүү

2.5.6. камсыз кылуу ар бир окуучу реалдуу пациенттер, кызмат көрсөтүүчүлөр менен эрте байланышта, анын ичинде кызмат көрсөтүүлөргө акырындык менен катышуусу жана жоопкерчиликти камтыйт:

- тиешелүү клиникалык шарттарда байкоо астында пациентти текшерүү жана/же дарылоо бөлүгүндө;

- тиешелүү өндүрүштүк базаларда (санэпидэкспертиза борборлорунда, санитардык-эпидемиологиялык контролдоонун аймактык департаменттеринде, анын ичинде транспортто, дезинфекция уюмдарында) жүргүзүлүүчү объектини байкоо алдында текшерүү жана/же кароо бөлүгүндөгү санэпидкөзөмөл жол-жоболорунда);

- тиешелүү өндүрүштүк шарттарда жүргүзүлүүчү дары-дармек каражаттарын сарамжалдуу пайдалануу боюнча пациентке консультация берүү бөлүгүндө

2.5.7. окутуу программасынын белгилүү бир этабына ылайык клиникалык, гигиеналык экологиялык жана өндүрүштүк факторлорду көзөмөлдөө көндүмдөрүн жана башка өндүрүштүк көндүмдөрдү окутуунун ар кандай компоненттерин түзүнүз

2.6 Билим берүү программасынын түзүмү, мазмуну жана узактыгы

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.6.1. негизги биомедициналык, жүрүм-турумдук, социалдык жана клиникалык/профилдик дисциплиналардын ортосундагы тиешелүү катышты сактоону камтыган дисциплиналардын/модулдардын мазмунун, чөйрөсүн жана ырааттуулугун сүрөттөп бериңиз

2.6.2. чектеш илимдер менен дисциплиналардын горизонталь боюнча интеграциясын караштыруу;

2.6.3. негизги биомедициналык жана жүрүм-турумдук жана коомдук илимдер менен клиникалык/профилдик илимдердин вертикалдык интеграциясын камсыз кылуу

2.6.4. тандалма мазмун (электрив) мүмкүнчүлүгүн берүү жана билим берүү программасынын милдеттүү жана тандалма бөлүгүнүн ортосундагы балансты аныктоо

2.6.5. салттуу эмес, салттуу же альтернативалуу практиканы, курчап турган чөйрөнүн таасиринин жана техногендик өндүрүштүк жүктөмдүн аспектилерин, калктын ден соолугуна социалдык жагдайды камтыган эмгек медицинасын камтыган комплементардык медицина менен өз ара байланышты аныктоо

2.7 Программаны башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.7.1. билим берүү программасын иштеп чыгуу, бекитүү жана кайра карап чыгуу жол-жоболорун аныктоо.

2.7.2. күтүлгөн окуу натыйжаларына жетишүүнү камсыз кылуу үчүн билим берүү программасын пландаштыруу жана ишке ашыруу үчүн жооптуу академиялык жетекчилик башкарган Комитетти аныктоо

2.7.3. окутуучулардын, окуп жаткандардын, клиникалык, өндүрүштүк базалардын өкүлдөрүн, билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрүн, окуу процессине тартылган саламаттык сактоо адистерин билим берүү программасы үчүн жооптуу ЖОЖдун комитетинин курамына камтыган башка кызыкдар тараптардын өкүлдөрүнүн өкүлчүлүгүн камсыз кылуу

2.7.4. билим берүү программасы үчүн жооптуу комитет аркылуу билим берүү программасын пландаштыруу жана инновациялоо

2.8 Медициналык / фармацевтикалык практика жана саламаттыкты сактоо тутуму менен байланыш

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.8.1. билим берүү программасы менен кесиптик даярдоонун кийинки этаптарынын же окуучу окууну аяктагандан кийин баштай турган практикалык иштин ортосундагы үзгүлтүксүздүктү камсыз кылуу

2.8.2. бүтүрүүчүлөр иштей турган шарттардын өзгөчөлүктөрүн эске алат жана ошого жараша билим берүү программасын өзгөртөт

СТАНДАРТ 3. «ОКУУЧУЛАРДЫ БААЛОО»

3.1 Баалоо ыкмалары

Билим берүү уюму милдеттүү:

3.1.1. окуучуларды баалоо үчүн пайдаланылуучу принциптерди, методдорду жана практикаларды, анын ичинде экзамендердин санын, өтүү баллдарын белгилөө критерийлерин, бааларды жана уруксат берилген кайра тапшыруулардын санын аныктоо жана бекитүү;

3.1.2. баалоо процедуралары билимди, көндүмдөрдү, мамилелерди жана кесиптик жүрүм-турумду камтыйт

3.1.3. алардын "пайдалуулугун баалоого" жараша баалоо методдорунун жана форматтарынын кеңири спектрин колдонуу, анын ичинде негиздүүлүк, ишенимдүүлүк, окууга таасири, кабыл алуу жана баалоо ыкмаларынын натыйжалуулугу жана форматы

3.1.4. баалоо процесси жана ыкмалары тышкы эксперттер тарабынан экспертизага ачык (жеткиликтүү) болушун камсыз кылуу

3.1.5. баалоо ыкмалары жана натыйжалары кызыкчылыктардын кагылышуусун болтурбоону камсыз кылуу жана окуучуларды баалоонун натыйжаларына даттануу системасын колдонуу

3.1.6. баалоо жол-жобосунун жана анын натыйжаларынын ачыктыгын камсыз кылуу, окуучуларды баалоонун колдонулуучу критерийлери жана жол-жоболору жөнүндө маалымдоо.

3.1.7. баалоо методдорунун ишенимдүүлүгүн жана валиддүүлүгүн документтештирүү жана баалоо, ошондой эле тышкы экзаменаторлорду тартуу мүмкүнчүлүгүн караштыруу

3.2 Баалоо менен окутуунун ортосундагы байланыш

Билим берүү уюму милдеттүү:

3.2.1. окутуунун пландаштырылган натыйжалары жана окутуу жана окутуу усулдары менен салыштырылуучу баалоонун принциптерин, методдорун жана тажрыйбаларын колдонуу, окутуунун пландаштырылган натыйжаларына жетишүүгө кепилдик берүү, окуп жаткандарды окутууга көмөктөшүү, окутууну багыттоо жана академиялык жетишкендик жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн формативдик жана жыйынтыктоочу баалоонун туура балансын камсыз кылуу

3.2.2. экзамендердин санын жана мүнөзүн тууралоо мүмкүнчүлүгүн караштыруу билим алууга жана интеграцияланган окутууга түрткү берүү

3.2.3. баалоонун натыйжалары боюнча окуучулар менен өз убагында, конкреттүү, конструктивдүү жана адилеттүү кайтарым байланышты камсыз кылуу

СТАНДАРТ 4. «ОКУУЧУЛАР»

4.1 Кабыл алуу жана тандоо саясаты

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.1.1. объективдүүлүк принциптерине негизделген жана окуучуларды тандоо процесси жөнүндө так билдирүүнү камтыган кабыл алуу саясатын аныктоо жана ишке ашыруу

4.1.2. майыптыгы бар адамдарды кабыл алуу саясатын жүргүзүү жана практикасын киргизүү

4.1.3. башка билим берүү уюмдарынан, анын ичинде чет өлкөлүк уюмдардан окуучуларды которуу саясатын жүргүзүү жана практикасын ишке ашыруу.

4.1.4. билим берүү уюмунун тандоо жана миссиясы, билим берүү программасы жана бүтүрүүчүлөрдүн каалаган сапаты ортосунда байланыш түзүү; мезгил-мезгили менен кабыл алуу саясатын кайра карап чыгуу

4.1.5. окуучуларды кабыл алуу боюнча чечимдерге даттануу системасын колдонуу

4.2 Студенттерди кабыл алуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.2.1. билим берүү программасынын бардык баскычтарында билим берүү уюмунун мүмкүнчүлүктөрүнө ылайык кабыл алынган окуучулардын санын аныктоо

4.2.2. калктын жана бүтүндөй коомдун медициналык керектөөлөрүн канааттандыруу максатында саламаттык сактоо секторунда кадрдык ресурстарды пландаштыруу жана өнүктүрүү үчүн жооптуу кызыкдар тараптардын пикирин эске алуу менен кабыл алынып жаткан окуучулардын санын жана контингентин мезгил-мезгили менен жөнгө салуу

4.2.3. башка кызыкдар тараптар менен консультация берүү процессинде кабыл алынган окуучулардын санын жана мүнөзүн мезгил-мезгили менен кайра карап чыгуу мүмкүнчүлүгүн караштыруу жана калктын жана жалпы эле коомдун ден соолук муктаждыктарын канааттандыруу максатында жөнгө салуу

4.3 Окуучуларга кеңеш берүү жана колдоо көрсөтүү

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.3.1. билим алуучуларга академиялык кеңеш берүү системасы

4.3.2. окуучуларга социалдык, финансылык жана жеке муктаждыктарга багытталган колдоо программасын сунуш кылуу, тиешелүү ресурстарды бөлүп берүү жана консультациянын жана колдоонун купуялуулугун камсыз кылуу

4.3.3. билим берүү процессинин шарттарын баалоо жана уюштуруу боюнча окуучулар менен пикир алмашуу системасына ээ болуу

4.3.4. билим алуучуларды алган квалификациясын (диплом) жана дипломго тиркемени (транскрипт) тастыктаган документтер менен камсыз кылуу

4.3.5. окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу жана жеке билим берүү траекториясын түзүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу

4.3.6. Студенттин жетишкендиктерине мониторинг жүргүзүүгө негизделген жана кесипке багыт берүү жана карьераны пландаштыруу маселелерин камтыган академиялык кеңеш берүү

4.4 Окуучулардын өкүлчүлүгү

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.4.1. билим берүү программасынын миссиясын аныктоого, иштеп чыгууга, башкарууга жана баалоого окуп жаткандардын өкүлчүлүгүнүн жана алардын тиешелүү катышуу саясатын жана окуп жаткандарга тиешелүү башка маселелерди иштеп чыгуу жана киргизүү

4.4.2. студенттик ишмердүүлүккө жана студенттик уюмдарга көмөк көрсөтүү жана колдоо көрсөтүү мүмкүнчүлүгүн

СТАНДАРТ 5.»АКАДЕМИЯЛЫК КЫЗМАТКЕРЛЕР / ОКУТУУЧУЛАР»

5.1 Кадрларды тандоо жана тандоо саясаты

Билим берүү уюму кадрларды тандоо жана жалдоо саясатын иштеп чыгышы жана ишке ашырышы керек:

5.1.1. медициналык, медициналык эмес, фармацевтикалык профилдеги окутуучулардын, толук же жарым-жартылай окутуучулардын жана академиялык жана академиялык эмес кызматкерлердин ортосундагы тең салмактуулукту камтыган билим берүү программасын адекваттуу ишке ашыруу үчүн академиялык мамлекеттин/окутуучулардын негизги биомедициналык илимдердин, жүрүм-турум жана социалдык илимдердин жана медициналык/фармацевтикалык илимдердин категориясын, жоопкерчилигин жана балансын аныктайт.

5.1.2. илимий, билим берүү жана клиникалык жетишкендиктердин критерийлерин, анын ичинде окутуу, изилдөө иш-аракеттери жана "тейлөө" функцияларынын ортосундагы байланышты эске алат

5.1.3. негизги биомедициналык илимдер, жүрүм-турум жана социалдык илимдер жана клиникалык, гигиеналык, фармацевтикалык илимдер боюнча академиялык мамлекеттин/окутуучулардын жоопкерчилигин аныктайт жана мониторинг жүргүзөт

5.1.4. кадрларды тандоо жана жалдоо саясатында билим берүү уюмунун миссиясына жана экономикалык мүмкүнчүлүктөрүнө болгон мамиле сыяктуу критерийлерди жана өзгөчөлүктөрдү эске алуу мүмкүнчүлүгүн, ошондой эле региондун маанилүү өзгөчөлүктөрүн карайт

5.2 Ишмердүүлүк жана персоналды өнүктүрүү саясаты

Билим берүү уюму кызматкерлердин ишмердүүлүгүнө жана өнүгүүсүнө багытталган саясатты иштеп чыгышы жана ишке ашырышы керек:

5.2.1. окутуу, изилдөө жана "тейлөө" функцияларынын ортосундагы мүмкүнчүлүктөрдүн тең салмактуулугун сактоо, окутуу, изилдөө жана кесиптик квалификацияга туура басым жасоо менен татыктуу академиялык ишмердүүлүктү таанууну камсыз кылуу.

5.2.2. бардык билим берүү программасынын айрым кызматкерлеринин жетиштүү билимин камсыз кылуу, ошондой эле окутуучуларды окутуу жана квалификациясын жогорулатуу, аларды иштеп чыгуу жана баалоо

5.2.3. билим берүү программасынын ар кандай компоненттерине жараша "окутуучу-окуучу" катышын эске алуу мүмкүнчүлүгү

5.2.4. кызматкерлердин карьералык өсүшү

СТАНДАРТ 6. «БИЛИМ БЕРҮҮ РЕСУРСТАРЫ»

6.1 Материалдык-техникалык база

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.1.1. билим берүү программасын адекваттуу ишке ашырууну камсыз кылууга, ошондой эле кызматкерлер, окуучулар, бейтаптар жана алардын туугандары үчүн коопсуз окуу чөйрөсүн түзүүгө мүмкүндүк берген жетиштүү материалдык-техникалык базага ээ болуу

6.1.2. окутуу чөйрөсүн жакшыртуу дайыма тактоо жана билим берүү иш жүзүндө өзгөрүүлөргө ылайык материалдык-техникалык базасын кеңейтүү

6.2 Практикалык окутуу үчүн ресурстар

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.2.1. окуп жаткандарга тиешелүү клиникалык/практикалык тажрыйба берүү үчүн зарыл ресурстарды камсыз кылуу, анын ичинде:

- сапаты жана бейтаптар/кызмат керектөөчүлөрдүн категориялары
- клиникалык/өндүрүштүк базалардын саны жана категориялары: окуучулардын практикасына байкоо жүргүзүү

6.2.2. калктын муктаждыктарын канааттандыруу үчүн клиникалык/практикалык окутуу шарттарын баалоо, ылайыкташтыруу жана өркүндөтүү

6.3 Маалымат технологиялары

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.3.1. тиешелүү маалыматтык-коммуникациялык технологияларды натыйжалуу жана этикалык пайдаланууга жана баалоого багытталган саясатты иштеп чыгуу жана ишке киргизүү

6.3.2. веб-сайттарга же башка электрондук маалымат каражаттарына кирүүнү камсыз кылуу

6.3.3. өз алдынча окутуу, маалыматка, пациенттердин маалыматтар базасына жетүү жана саламаттык сактоонун маалыматтык системалары менен иштөө үчүн болгон жана тиешелүү жаңы маалыматтык жана коммуникациялык технологияларды колдонуу менен окутуучулардын жана окуучулардын пациенттер жөнүндө тиешелүү маалыматтарга жана саламаттык сактоонун маалыматтык системаларына жетүү мүмкүнчүлүгүн караштыруу

6.4 Медицина/Фармация жаатындагы изилдөөлөр жана илимий жетишкендиктер

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.4.1. медицина, фармация жаатындагы илимий-изилдөө иш-аракеттерин жана илимий жетишкендиктерди билим берүү программасынын негизи катары колдонуу

6.4.2. илимий изилдөөлөр менен билим берүүнүн ортосундагы байланышты бекемдөөгө көмөктөшүүчү саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу; илимий-изилдөө базасы жана билим берүү уюмунун илимий изилдөө жаатындагы артыкчылыктуу багыттары жөнүндө маалымат берүү

6.4.3. окутуу эске илимий-изилдөө жана билим берүү ортосундагы өз ара байланышты камсыз кылуу, дем берет жана окуучуларды даярдайт жана саламаттык сактоо жаатындагы илимий-изилдөө иштерине катышуу

6.5 Билим берүү жаатындагы экспертиза

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.5.1. ЖОЖдук, ЖОЖдор аралык жана эл аралык деңгээлдеги адистерди, педагог-психологдорду, социологдорду тартуу менен медициналык жана фармацевтикалык билим берүү процесстеринин, практикасынын жана проблемаларынын билим берүү экспертизасына жетүү; билим берүү программасын иштеп чыгууда, ишке ашырууда жана баалоодо, окутуу жана баалоо методдорун иштеп чыгууда экспертиза саясатын иштеп чыгуу жана киргизүү.

6.5.2. кадрларды өнүктүрүүдө ички же тышкы билим берүү экспертизасын колдонуунун далилдерин көрсөтүү, медициналык/фармацевтикалык билим берүүдөгү учурдагы тажрыйбаны эске алуу жана билим берүүдө изилдөө жүргүзүүдө персоналдын кызыкчылыктарын колдоо

6.6 Билим берүү тармагында алмашуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.6.1. башка билим берүү уюмдары менен улуттук жана эл аралык кызматташуу боюнча саясатты иштеп чыгуу жана ишке киргизүү, анын ичинде кызматкерлердин жана окуучулардын мобилдүүлүгү, ошондой эле билим берүү кредиттерин которуу

6.6.2. окутуучулардын жана студенттердин үйдө жана чет өлкөлөрдө академиялык мобилдүүлүк программаларына катышуусуна көмөктөшүү жана ушул максаттар үчүн тиешелүү ресурстарды бөлүштүрүү

СТАНДАРТ 7. «БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН БААЛОО»

7.1 Программага мониторинг жүргүзүү жана баалоо механизмдери

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.1.1. билим берүү программасына жана окутуунун натыйжаларына, окуп жаткандардын прогрессине жана жетишүүсүнө мониторинг жүргүзүүнүн, мезгил-мезгили менен баалоонун регламенттелген жол-жоболору болушу керек.

7.1.2. билим берүү программасын баалоо механизмин иштеп чыгуу жана колдонуу, ал программаны, анын негизги компоненттерин, окуучулардын жетишкендиктерин карайт, көйгөйлөрдү аныктайт жана чечет, баалоонун тиешелүү натыйжалары билим берүү программасына таасирин тийгизет.

7.1.3. билим берүү процессин, билим берүү программасынын компоненттерин, окутуунун күтүлүүчү натыйжаларын жана социалдык жоопкерчиликти ар тараптуу карап, программага мезгил-мезгили менен баа берүү

7.2 Окутуучу менен окуучунун пикири

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.2.1. окутуучулардын жана студенттердин пикирлерин системалуу түрдө жүргүзүү, талдоо жана жооп берүү

7.2.2. билим берүү программасын өркүндөтүү үчүн кайтарым байланыштын натыйжаларын колдонуңуз

7.3 Окуучулардын окуудагы жетишкендиктери

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.3.1. миссияга жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларына, окутуу программасына жана ресурстар менен камсыз болууга ылайык окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн жетишүүсүн талдоо.

7.3.2. окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн жетишкендиктерин алардын мурунку окуу шарттарын, ЖОЖго кирүүдөгү даярдык деңгээлин эске алуу менен талдоо; талдоонун натыйжаларын окуучуларды тандоого, билим берүү программасын иштеп чыгууга, окуучуларга консультация берүүгө жооптуу түзүмдүк бөлүм менен өз ара аракеттенүү үчүн пайдалануу

7.4 Кызыкдар тараптарды тартуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.4.1. билим берүү программасына мониторинг жүргүзүүгө жана баалоого негизги кызыкдар тараптарды тартуу

7.4.2. кызыкдар тараптардын программаны баалоонун жыйынтыктарына жетүүсүн камсыз кылуу, бүтүрүүчүлөрдүн практикалык ишмердүүлүгү боюнча алардын пикирлерин жана билим берүү программасы боюнча пикирлерин чогултуу жана изилдөө

Стандарт 8. «БАШКАРУУ»

8.1 Башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.1.1. университеттин ичиндеги мамилелерди кошо алганда, структуралык бөлүмдөрдү жана алардын функцияларын аныктоо

8.1.2. башкаруу структурасында комитеттерди, алардын жоопкерчилигин башкаруу органдарынын ишинин жана алар тарабынан кабыл алынган чечимдердин ачык-айкындуулугун камсыз кылуу менен негизги жана башка кызыкдар тараптардын өкүлчүлүгүн чагылдырган курамды аныктоо

8.2 Академиялык лидерлик

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.2.1. билим берүү программасын аныктоо жана башкаруу боюнча академиялык жетекчиликтин милдеттерин сүрөттөө

8.2.2. академиялык лидерликти мезгил-мезгили менен алардын миссиясынын аткарылышы жана күтүлүп жаткан окуу натыйжалары боюнча баалоо

8.3 Окутуу бюджет жана ресурстарды бөлүштүрүү

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.3.1. максаттуу окутуу бюджетин кошо алганда, билим берүү программасын ресурстар менен камсыз кылуу боюнча жоопкерчиликти жана ыйгарым укуктарды так бөлүштүрүү

8.3.2. билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон ресурстарды бөлүп берүү жана билим берүү ресурстарын алардын муктаждыктарына жараша бөлүштүрүү

8.3.3. окутуунун пландаштырылган натыйжаларына талаптагыдай жетишкен окутуучуларды сыйлоону кошо алганда ресурстарды өз алдынча бөлүштүрүү мүмкүнчүлүгүн караштыруу; ресурстарды бөлүштүрүүдө саламаттык сактоо жаатындагы илимий жетишкендиктерди жана коомдун ден соолук проблемаларын жана алардын керектөөлөрүн эске алуу

8.4 Административдик штат жана башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.4.1. билим берүү программасын ишке ашыруу жана ага байланыштуу иш-аракеттерди жүргүзүү үчүн административдик жана кесипкөй персоналга ээ болуу, ресурстарды туура башкарууну жана бөлүштүрүүнү камсыз кылуу

8.4.2. сапатты кепилдөөнүн ички системасынын процесстерине жана жол-жоболоруна билим берүү уюмунун бардык бөлүмдөрүнүн катышуусун камсыз кылуу.

8.5 Саламаттык сактоо сектору менен өз ара аракеттенүү

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.5.1. саламаттык сактоо системасы жана коомдун жана Өкмөттүн ден соолукка, анын ичинде чет өлкөлүк тармактарга байланыштуу секторлору менен конструктивдүү өз ара аракеттенүүнү жүзөгө ашыруу

8.5.2. саламаттык сактоо секторундагы өнөктөштөр менен кызматташууга, анын ичинде кызматкерлерди жана окуучуларды тартууга расмий статус берүү

8.6 Коомчулукка маалымдоо

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.6.1. билим берүү уюмдарынын расмий веб-сайтында жана жалпыга маалымдоо каражаттарында билим берүү программасы, анын жетишкендиктери жөнүндө толук жана анык маалыматтарды жарыялоо.

8.6.2. бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу жана суроо-талабы жөнүндө объективдүү маалыматтарды расмий веб-сайтка жарыялоо

Стандарт 9. «ДАЙЫМА ЖАҢЫРТУУ»

Билим берүү уюму милдеттүү:

9.1.1. динамикалык жана социалдык жооптуу уюм катары программанын процессин, структурасын, мазмунун, натыйжаларын/компетенттүүлүгүн, баалоо жана окутуу чөйрөсүн үзгүлтүксүз карап чыгуу жана жаңыртуу жол-жоболорун баштоо, документтештирилген кемчиликтерди жоюу, туруктуу жаңыланууга ресурстарды бөлүү.

9.1.2. жаңыртуу процессин саламаттыкты сактоо жаатындагы келечектүү изилдөөлөргө жана медициналык/фармацевтикалык билим берүү боюнча өз алдынча изилдөө, баалоо жана адабияттардын натыйжаларына негиздеңиз;

Билим берүү уюму жаңылоо жана реструктуризациялоо процесси саясатты жана практиканы мурунку тажрыйбаларга, учурдагы иш-аракеттерге жана келечектеги перспективаларга ылайык кайра карап чыгууга, жаңылануу процессинде төмөнкү

маселелерди чечүү мүмкүнчүлүгүн караштырууга тийиш:

9.1.3. коомдун илимий, социалдык-экономикалык жана маданий өнүгүүсү үчүн миссиянын адаптациялары

9.1.4. бүтүрүүчүлөрдүн күтүлүп жаткан окуу натыйжаларын алар турган чөйрөнүн документтештирилген муктаждыктарына ылайык өзгөртүү. клиникалык көндүмдөрдү, коомдук ден соолук боюнча тренингдерди жана пациенттерге медициналык жардам көрсөтүүгө катышууну камтыган дипломдон кийинки даярдоо чөйрөсүнүн документтештирилген муктаждыктарына ылайык окутуунун натыйжаларын өзгөртүү билим берүү уюму аяктагандан кийин бүтүрүүчүлөргө жүктөлгөн милдеттерге ылайык;

9.1.5. алардын шайкештигин жана актуалдуулугун камсыз кылуу үчүн билим берүү программасынын моделин жана окутуу методдорун адаптациялоо;

9.1.6. билим берүү программасынын элементтерин жана алардын өз ара байланышын биомедициналык, жүрүм-турумдук, социалдык жана клиникалык, гигиеналык, фармацевтикалык илимдердеги жетишкендиктерге ылайык, демографиялык жана ден-соолук/калктын оору структурасынын өзгөрүшү жана социалдык-экономикалык жана маданий шарттар менен жөнгө салуу процесси жаңы тиешелүү билимдерди, түшүнүктөрдү жана методдорду киргизүүнү камсыз кылат, жана эскиргендерди жок кылуу;

9.1.7. окутуунун белгиленген натыйжаларын жана окутуу методдорун өзгөртүүгө ылайык баалоо принциптерин, экзамендердин методдорун жана санын иштеп чыгуу;

9.1.8. өзгөрүп жаткан күтүүлөрдү жана жагдайларды, кадрдык ресурстарга керектөөлөрдү, ЖОЖго чейинки билим берүү системасындагы өзгөрүүлөрдү жана билим берүү программасынын керектөөлөрүн эске алуу менен окуучуларды кабыл алуу саясатын жана аларды тандоо методдорун адаптациялоо;

9.1.9. өзгөрүп жаткан муктаждыктарга ылайык кызматкерлердин академиялык штатын жалдоо жана калыптандыруу саясатын адаптациялоо;

9.1.10. өзгөрүлүп жаткан муктаждыктарга ылайык билим берүү ресурстарын жаңыртуу (студенттерди кабыл алуу, академиялык персоналдын саны жана профили жана билим берүү программасы);

9.1.11. программаларга мониторинг жүргүзүү жана баалоо процессин өркүндөтүү;

9.1.12 уюштуруу структурасын, ошондой эле лидерликти жана башкарууну өнүктүрүү, өзгөрүп жаткан жагдайларга жана муктаждыктарга туруштук берүү жана убакыттын өтүшү менен ар кандай кызыкдар топтордун кызыкчылыктарына ылайыкташуу